Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	datum collegebesluit (nog invullen)
Portefeuille(s)	Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit
Portefeuillehouder(s):	E. de Vries
Behandeld door	Metro en Tram (bestuurszaken.met@amsterdam.nl)
Onderwerp	Rapportage 1e kwartaal 2020 Programma Signalling & Control

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeert het college u over de rapportage 1e kwartaal 2021 van het Programma Signalling & Control. De beschreven situatie is de actuele stand van zaken op moment van schrijven. Aangezien de gebeurtenissen elkaar in deze fase van het programma erg snel opvolgen, is het van belang er rekening mee te houden dat deze stand van zaken waarschijnlijk niet meer actueel is ten tijde van behandeling door de raadscommissie.

De belangrijkste punten in deze rapportages zijn:

1) *Algemeen beeld*
   Op 28 februari is gestart met de gefaseerde ingebruikname van het CBTC-systeem op het gehele metronet. Doordat het Amsterdamse metronetwerk volledig operationeel is, zijn er beperkte test en oefenmogelijkheden voorafgaand aan de ingebruikname. Als gevolg is het niet mogelijk is om dit systeem vanaf dag één perfect te laten functioneren in exploitatie. Daarom wordt een stapsgewijze implementatiestrategie gehanteerd die het mogelijk maakt om bij problemen terug te schakelen naar het bestaande systeem. Deze strategie voorkomt dat reizigers bij grote problemen dagen achter elkaar last hebben van een verstoorde dienstregeling.

2) *Bevindingen gedurende de gefaseerde ingebruikname*
   Tijdens de eerste maand van de gefaseerde ingebruikname is het systeem op 5 zondagen en 1 zaterdag gebruikt. Door het systeem met een interval van een week te gebruiken is er de mogelijkheid om gedurende de week het gebruik van het systeem te evalueren en aanpassingen in werkprocedures te maken. Er zijn ook nog een flink aantal uitdagingen die aandacht vragen voor het vervolg van de gefaseerde ingebruikname.

3) *Vooruitblik naar de rest van dit jaar*
   Er wordt verwacht in het 2e kwartaal van 2021 het gebruik van het nieuwe systeem verder uit te breiden naar meer dagen gedurende de week.

In de zomer wordt verwacht een nieuwe baseline (softwareversie) van Alstom in gebruik te kunnen nemen. De verwachting is dat deze nieuwe versie de prestaties van het systeem verbetert, de werklast voor de verkeersleiders verlaagt en het mogelijk maakt om de gehele week met het CBTC-systeem te rijden. Daarnaast bevat deze baseline de nodige wijzigingen voor Zuidasdok en M7.

Er wordt verwacht in augustus te kunnen beslissen om niet meer terug te schakelen naar het oude ZUB/VLSM systeem. In de maanden daarna kunnen Alstom en GVB de voorzieningen voor het oude systeem verwijderen. Dit besluit wordt in overleg met de directies van de Vervoerregio en GVB genomen.

4) *Financiën*
Op basis van de actuele inzichten is in het eerste kwartaal opnieuw een herijking gemaakt van de programmaraming. Het geprognosticeerde tekort op de programmaraming t/m 31 december 2021 is ten opzichte van het voorgaande kwartaal gelijk gebleven op 7,6 miljoen. Het geprognosticeerde tekort op het SCMA-project is ook gelijk gebleven op 6,1 miljoen. De andere 1,5 miljoen betreft nog te dekken VAT-kosten vanuit andere projecten waarover nog geen zekerheid is.

5) *Belangrijkste risico's en beheersmaatregelen*
De belangrijkste risicogebieden en bijbehorende beheersmaatregelen staan hieronder benoemd:

<u>Testen en commissioning</u>
Problemen met het koppelen, ontkoppelen en gekoppeld rijden en een hoge werkdruk voor de verkeersleiders vormen een risico voor het succesvol uitvoeren van testen. Een ander risico bij het testen is dat de 'gezondheid' van voertuigen waarvan gebruik wordt gemaakt tekortschiet. Dit veroorzaakt storingen en/of vertragingen bij het uitvoeren van de testen.

Beheersing:
Om de problemen met gekoppelde treinen op te lossen is in Q1 de met Alstom gezamenlijke uitgevoerde root-cause-analyse voortgezet. Op basis van de analyse zijn oplossingen ontwikkeld welke zijn opgeleverd in de softwareversie van januari. Daarnaast zijn er work-arounds ontwikkeld voor de situaties waarin de software tekortschiet. De tekortkomingen aan de voertuigen worden door GVB RM weggewerkt aangezien het 'reguliere' storingen betreft.

<u>Gebruik, beheer en onderhoud</u>
Het nieuwe S&C systeem stelt hoge eisen aan het assetmanagement. Op dit moment vinden veel taken plaats binnen of onder regie van de programmaorganisatie. Deze taken worden dit jaar overgedragen aan de staande organisaties. Als extra uitdaging draagt de gemeente haar taken over naar VRA en GVB.

Beheersing:

Om de indienststelling en het beheer- en ouderhoud op de korte termijn goed te regelen is een indienstellingsteam ingericht. De overdracht van taken krijgt expliciete managementaandacht. Voor de langere termijn is het aan te bevelen om een strategisch plan voor de toekomst van de metro te ontwikkelen waarbij wordt verkend op welke wijze geprofiteerd kan worden van de nieuwe mogelijkheden van de S&C systemen van Alstom. Dit is verder uitgewerkt in de Metrovisie studie, deze vormt geen onderdeel van het Programma S&C.

Financiën

Er bestaat het risico dat er in de toekomst structureel te weinig middelen zijn om het nieuwe S&C systeem in stand te houden en aan te passen.

Beheersing:

De structurele kosten verbonden aan het in standhouden en aanpassen van het CBTC-systeem worden steeds beter inzichtelijk. VRA, GVB en MET gaan komend kwartaal een gezamenlijke werkgroep in het leven roepen om een totaal overzicht van alle aan S&C gerelateerde kosten te maken en de dekkingsmogelijkheden in beeld te brengen.

Op de bijlage 'Vertrouwelijk supplement financiën Q1 2021 Programma S&C' bij deze raadsinformatiebrief is geheimhouding opgelegd.

Op de bijlage 'Vertrouwelijk supplement financiën Q1 2021 rapportage Programma S&C' is geheimhouding opgelegd op grond van artikel 25, tweede lid van de Gemeentewet en artikel 10 tweede lid onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur, omdat deze informatie bevat over de financiën van het programma, waarvan de openbaarmaking de economische en financiële belangen van de gemeente kan schaden en de gemeente daardoor onevenredig nadeel ondervindt. Om de onderhandelingspositie van de gemeente niet te ondermijnen is het van belang dat deze informatie vertrouwelijk blijft.

De gemeente is een langdurige relatie aangegaan met leverancier Alstom. Alstom blijft namelijk betrokken bij het Amsterdamse metrosysteem gedurende de levensduur van het nieuwe S&C systeem, maar ook bij leveren van andere services, zoals het verwerken van wijzigingen van overige projecten (bijv. Zuidasdok) op het areaal, maar in de toekomst wellicht ook het doortrekken van de Noord/Zuidlijn en/of sluiten kleine ring. Omdat niet te overzien is tot hoe ver in de toekomst de relatie met Alstom doorgaat wordt geheimhouding opgelegd voor onbepaalde tijd. De gemeenteraad heeft in haar eerste vergadering na aanlevering bij de raadsgriffie deze geheimhouding bekrachtigd op grond van artikel 25 derde lid van de Gemeentewet.
Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Egbert J. de Vries
Wethouder Verkeer en Vervoer, Water en Luchtkwaliteit

Bijlagen

1. Management brief
2. Rapportage 1e kwartaal 2021 Programma Signalling & Control
3. Vertrouwelijk supplement financiën Q1 2021 rapportage Programma S&C